

TOZA SUV VA SANITARIYA, JAMIYATNI BARQAROR RIVOJLANTIRISH MAQSADLARI



Global Water
Partnership



<https://samdaqu.edu.uz/>



01

O'zbekiston
SDG 6
bo'yicha
ko'rsatkichlari

02

SamDAQU
Atrof muhit
muhandisligi
kafedrasining suv
va kanalizatsiya
sohalarini barqaror
rivojlantitish
maqsadidagi olib
borayotgan
siyosati



O'ZBEKISTON SDG 6 BO'YICHA KO'RSATKICHLARI



“Barqaror rivojlanish maqsadlari” - butun dunyo aholisi duch kelayotgan asosiy muammolarni hal etishga qaratilgan 17 ta o‘zaro bog‘liq va ulkan maqsadlardir



Barqaror Rivojlanish Maqsadlari



Toza suv va sanitariya

Barqaror rivojlanish maqsadi

6

Toza suv va sanitariya

Suv resurslarining mavjudligi, ulardan oqilona foydalanish va har bir insonning sanitariya vositalaridan foydalanish imkoniyatini ta'minlash



SDG 6
boshqa Barqaror
rivojlanish
maqsadlari bilan
bog'liq

2 OCHLIKKA
BARHAM BERISH



3 SOG'LIK VA
FAROVONLIK



6 TOZA SUV VA
SANITARIYA



11 BARQAROR
SHAHARLAR VA AHOLI
YASHASH JOYLARI



15 QURUQLIKDAGI
EKOTIZIMLARINI
ASRASH



O'ZBEKISTON

SDG 6 bo'yicha ko'rsatkichlari

80%

Ichimlik suvi

aholi xavfsizlik talablariga muvofiq tashkil etilgan ichimlik suvi ta'minoti xizmatlaridan foydalanadi (SDG ko'rsatkichi 6.1.1, 2022)

32%

Oqova suv

maishiy chiqindi suvlar xavfsiz tozalanmoqda (SDG 6.3.1 ko'rsatkichi, 2020)

169%

Suv stressi darajasi

qayta tiklanadigan suv resurslari ekologik oqimlarga qo'yiladigan talablarni hisobga olgan holda (SDG ko'rsatkichi 6.4.2, 2020)

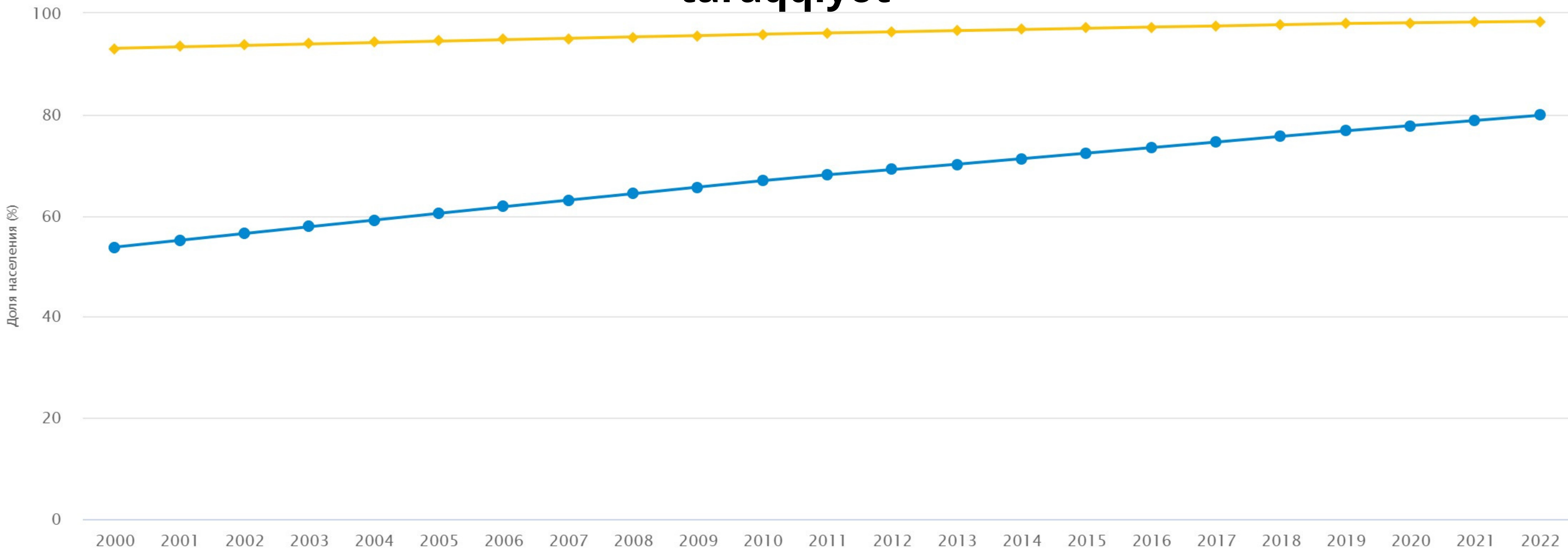
26%

Ekotizimlar

suv havzalaridan er usti suvlari maydonidagi tez o'zgarishlar qayd etildi (SDG 6.6.1 ko'rsatkichi 2020)

https://www.sdg6data.org/ru/country-or-area/Uzbekistan#anchor_6.1.1

6.1.1 O'zbekistonda xavfsizlik talablariga muvofiq tashkil etilgan ichimlik suvi ta'minoti xizmatlaridan foydalanuvchi aholining ulushi, vaqt o'tishi bilan taraqqiyot



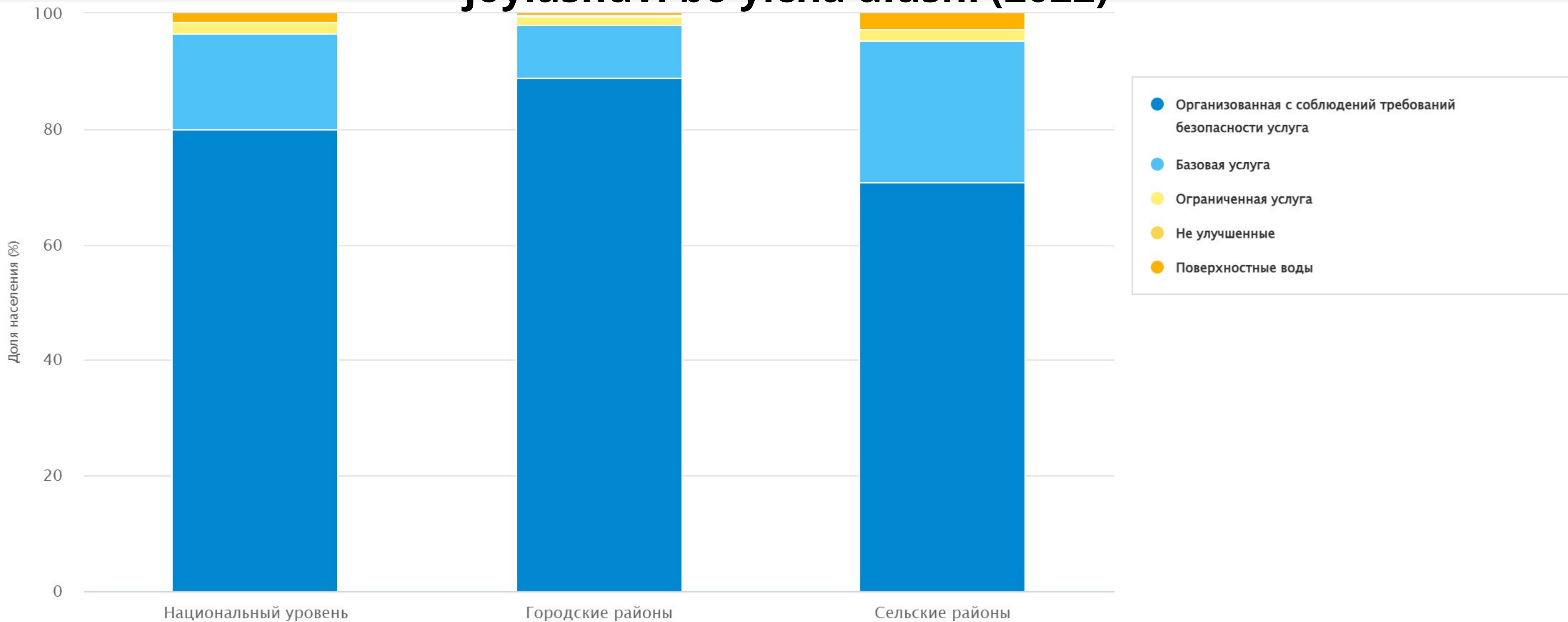
6.1.1 Доля населения, использующего организованные с соблюдением требований безопасности услуги питьевого водоснабжения > Организованная с соблюдений требований безопасности услуга > Всего > Национальный уровень

Доля населения, использующего улучшенный источник питьевой воды > Итог > Национальный уровень

Поставщик данных: ВОЗ, ЮНИСЕФ

Из материалов Механизма ООН-Водные ресурсы <https://www.sdg6data.org> по состоянию на 10 Апрель 2024

6.1.1 O'zbekistonda xavfsizlik talablariga muvofiq tashkil etilgan ichimlik suvi ta'minoti xizmatlaridan foydalanuvchi aholining xizmat ko'rsatish darajasi va joylashuvi bo'yicha ulushi (2022)



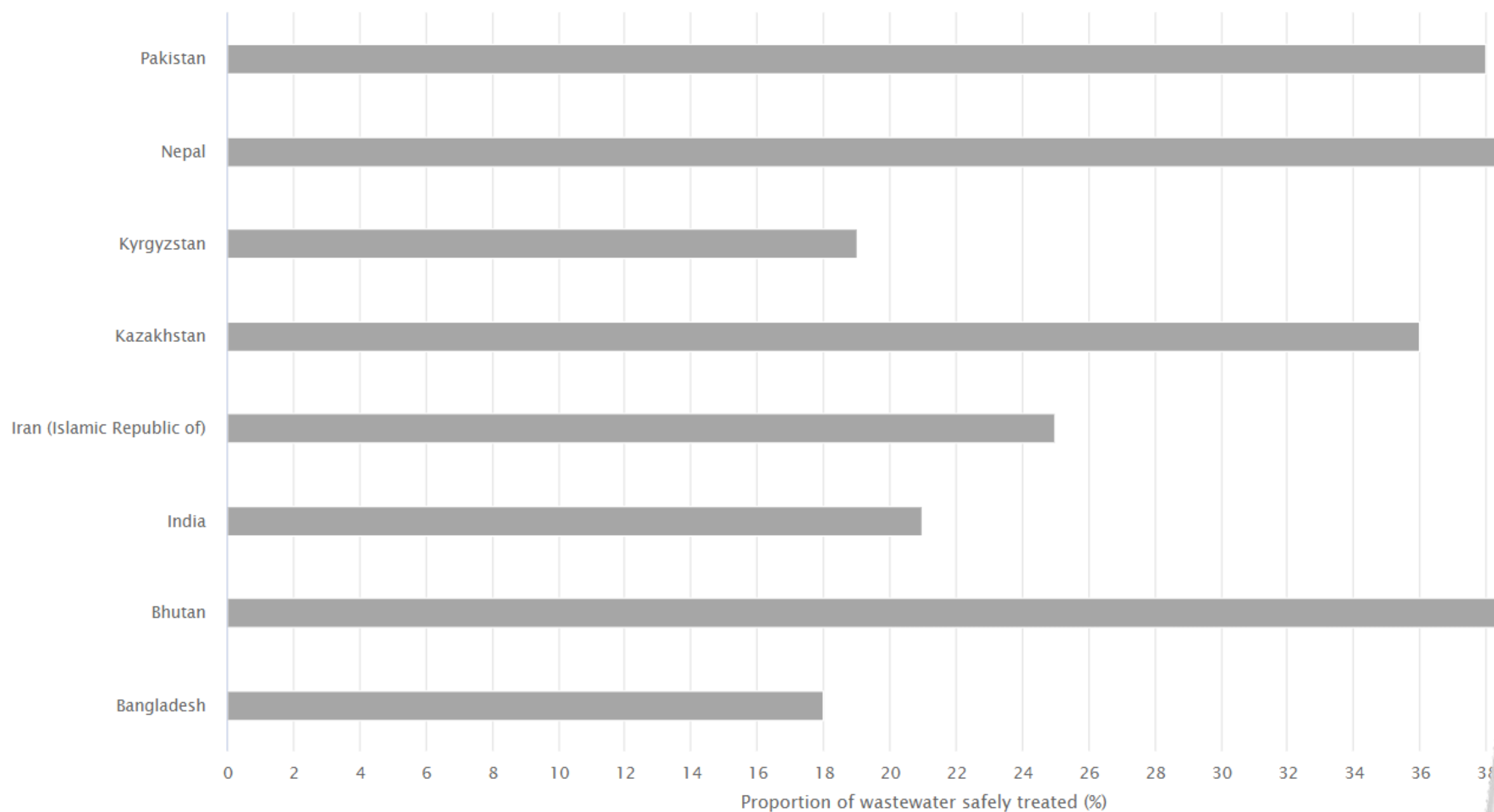
Поставщик данных: ВОЗ, ЮНИСЕФ

Из материалов Механизма ООН-Водные ресурсы <https://www.sdg6data.org> по состоянию на 10 Апрель 2024

6.1.1 indikatorining turli mamlakatlarda (yoki hududlarda) holati xavfsiz boshqariladigan ichimlik suvi xizmatlaridan foydalanadigan aholining ulushi (2022)



6.3.1 Proportion of wastewater flow (safely) treated > Domestic in Uzbekistan (2022), compared to other countries (and areas) in the region

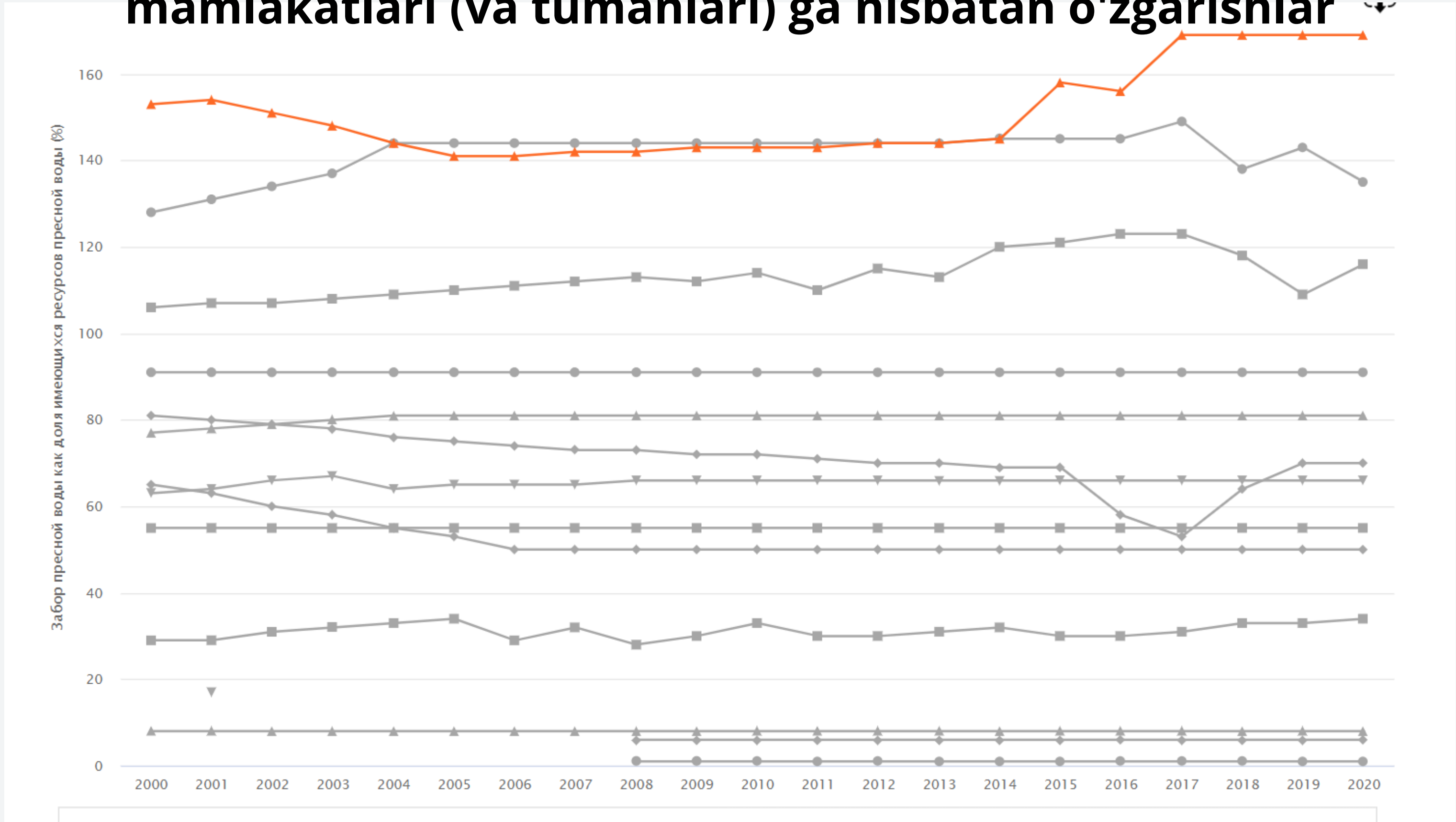


2035 yilga kelib O'zbekiston aholisining 31,4 foizi Markaziy kanalizatsiyadan foydalanish imkoniyatiga ega bo'lishi kutilmoqda. Xizmat ko'rsatilmaydigan shaharlarda septik tanklar xizmat ko'rsatish uchun ishlatiladi va cho'kindi kanalizatsiya tozalash inshootlariga to'g'ri tashlanadi.

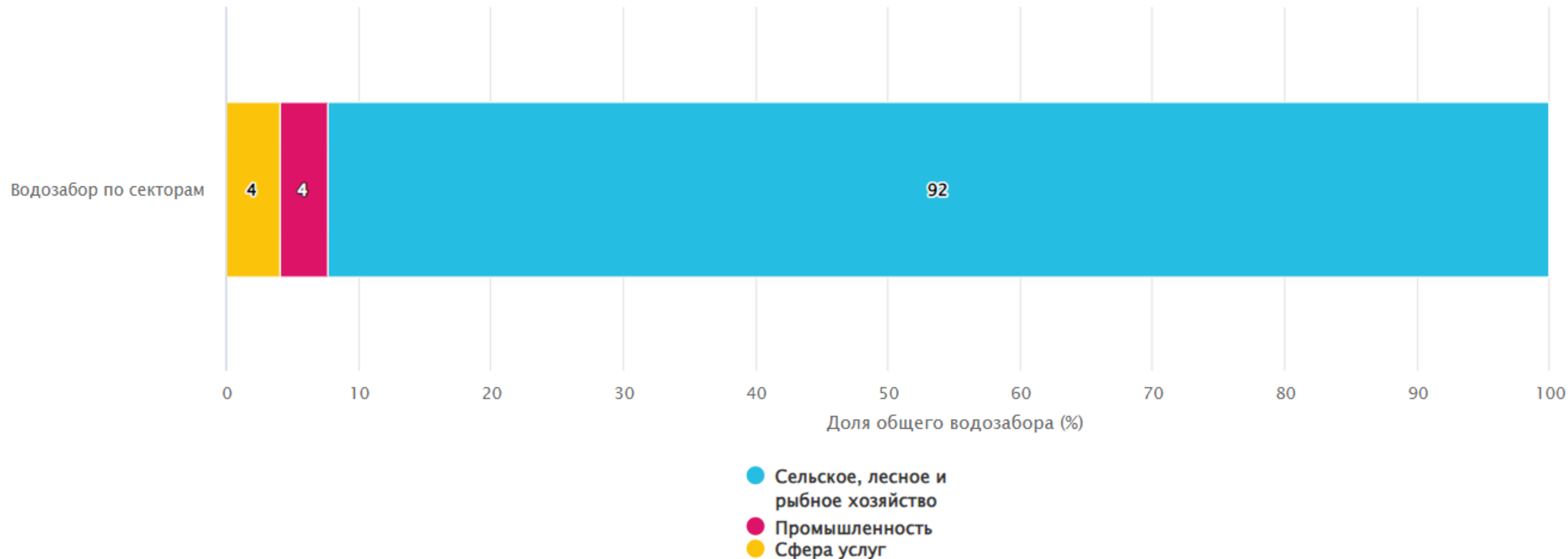
hozirgi vaqtda aholining atigi 17% (62,3%) yirik shaharlar) markazlashtirilgan kanalizatsiya xizmatlaridan foydalanish imkoniyatiga ega. Aholining qolgan qismi mahalliy kanalizatsiyadan foydalanadi (asosan axlatxonalar). Aksariyat shaharlarda oqava suvlarni tozalash xizmatlarini taklif qiluvchi xususiy kompaniyalar mavjud bo'lsa-da, to'plangan loy ko'pincha oqava suvlarni tozalash inshootlarida yo'q qilinmaydi. Qishloq joylarda odamlar cho'kindi o'g'it sifatida foydalanadilar.

<https://uzsuv.uz/uz/jamiyatni-rivojlantirish-strategiyasi>

6.4.2 suv stressi darajasi: O'zbekistonda mavjud chuchuk suv resurslarining ulushi sifatida chuchuk suv olish, vaqt o'tishi bilan mintaqaning boshqa mamlakatlari (va tumanlari) ga nisbatan o'zgarishlar

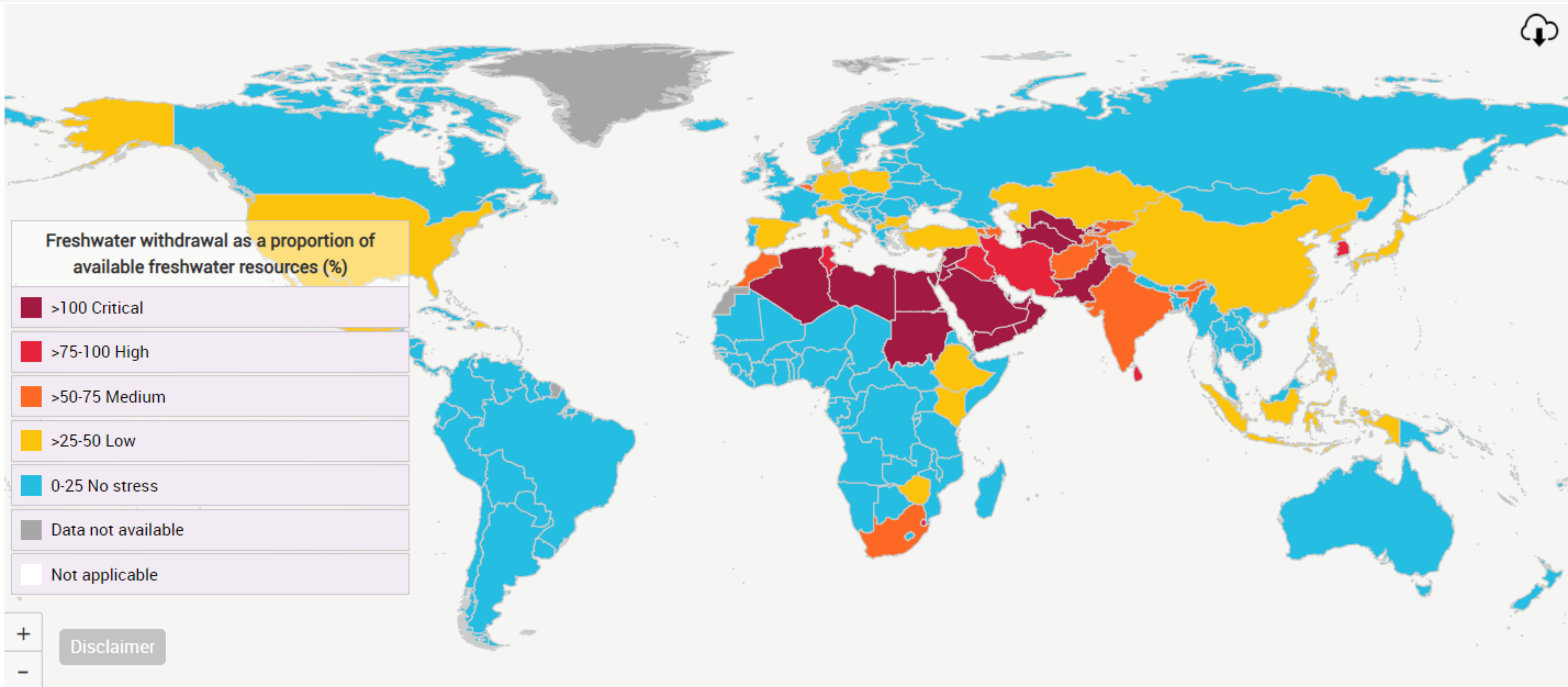


6.4.1 O'zbekistonda vaqt o'tishi bilan suvdan foydalanish samaradorligini tarmoqlar bo'yicha o'zgartirish (2020)



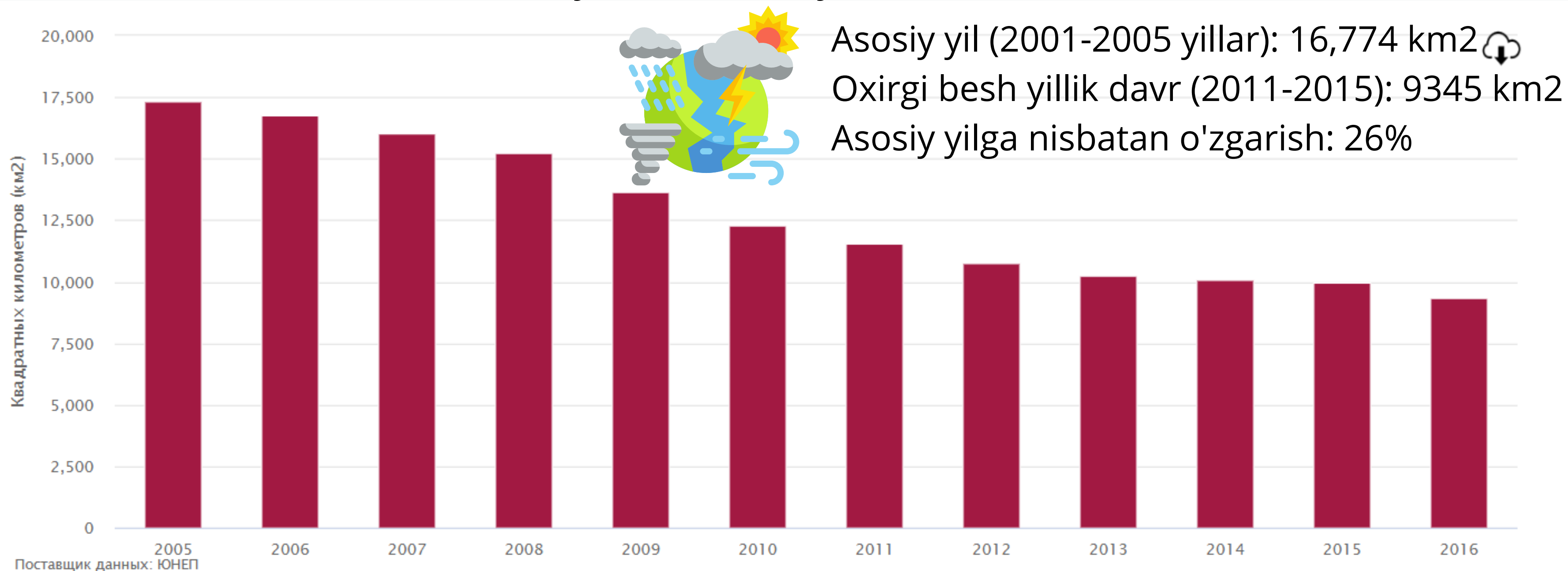
Поставщик данных: ФАО

6.4.2 indikatorining Global holati suvning stress darajasi: chuchuk suvni olib tashlash mavjud chuchuk suv resurslarining ulushi sifatida (2020)



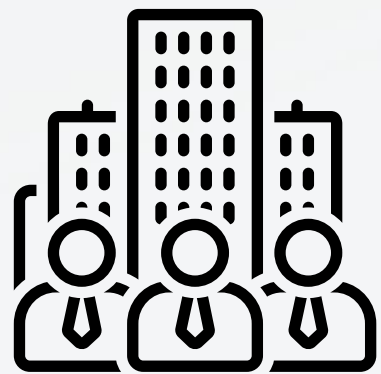
Suv bilan bog'liq ekotizimlar

O'zgarishlar suv toshqini va qurg'oqchilikka mos keladigan va ko'pincha iqlim o'zgarishi bilan bog'liq bo'lgan er usti suvlarining ko'payishi va kamayishini o'z ichiga oladi. Ko'llar, daryolar va sun'iy suv havzalari



SAMDAQU

Atrof muhit muhandisligi kafedrasining suv va kanalizatsiya sohalarini barqaror rivojlantirish maqsadidagi olib borayotgan siyosati



Kafedra 1996 yildan boshlab «Injenerlik tarmoqlari qurilishi» kafedrasi nomi bilan



2005 yildan esa «Kimyo va ekologiya asoslari» kafedrasi bilan birlashdi va «Suvta'minoti, kimyo va suv havzalarini muhofaza qilish»



2022 yildan "Atrof muhit muhandisligi" nomi bilan yuritila boshlandi.



ATROF MUHIT MUHANDISLIGI KAFEDRASI QUYIDAGI YO'NALISHLAR BO'YICHA MUTAXASSISLAR TAYYORLAYDI

Hozirgi kunda kafedrada 28 nafar professor-o'qituvchi faoliyat ko'rsatib kelmoqdalar.



PhD

- Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari;
- Gidrotexnika va melioratsiya qurilishi;
- Gidravlika va muhandislik gidrologiyasi;



Magistratura:

- Oqova suvlarni tozalash va suv resurslarini muhofaza qilish,
- Muhandislik kommunikatsiyalar i tarmoqlari qurilishi va montaji turlari.



Bakalavriatura:

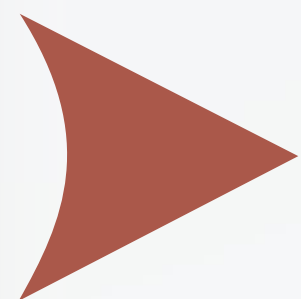
- Atrof muhit muhandisligi;
- Suv ta'minoti va kanalizatsiya tizimlarini loyihalashtirish va ekspluatatsiyasi;
- Muhandislik kommunikatsiyalari qurilishi va montaji;
- Professional ta'lim (Muhandislik kommunikatsiyalari);
- Ekologiya va atrof muhit muhofazasi (tarmoqlar va sohalar bo'yicha);



ATROF-MUHIT MUHANDISLIGI KAFEDRASINING JAMIYATNI BARQAROR RIVOJLANTIRISH BO'YICHA MAQSADLARI (SDG 6)



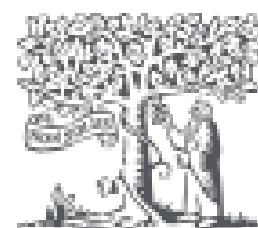
Innovatsion suv tozalash texnologiyalari va barqaror sanitariya echimlarini tadqiq qilish va ishlab chiqish



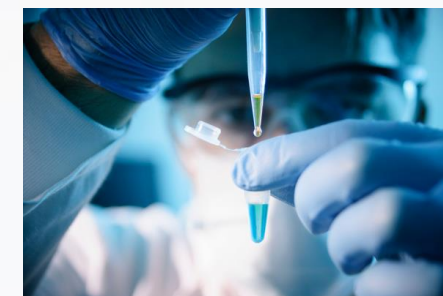
Scopus bazasidagii bo'lgan jurnallarda, hamda mahalliy va xorijiy jurnallarda ilmiy maqolalar chop e'tilmoqda



Tabiiy va oqova suvlarni tozalash, quduqlar debitini oshirish bo'yicha tadqiqot ishlari olib borilmoqda

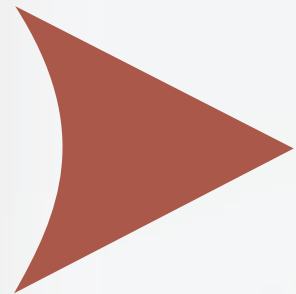


Scopus

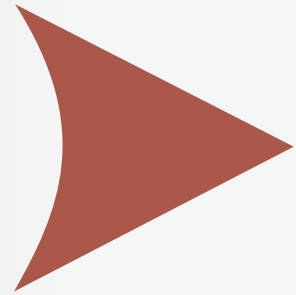




Mahalliy va global miqyosda suv tanqisligi va sifat muammolarini hal qilish uchun ta'lim, tadqiqot va jamoatchilikni jalb qilish orqali barqaror suvni boshqarish amaliyotini targ'ib qilish.



Suv va sanitariya sohalari bo'yicha Konferensiyalar, ochiq darslar, maktablarda o'quvchilarga darslar tashkil etilmoqda.



Suv resurslarini muhofaza qilish va oqilona foydalanish bo'yicha gazeta, telegram kanallar, saytlarda maqolalar chop e'tilmoqda.

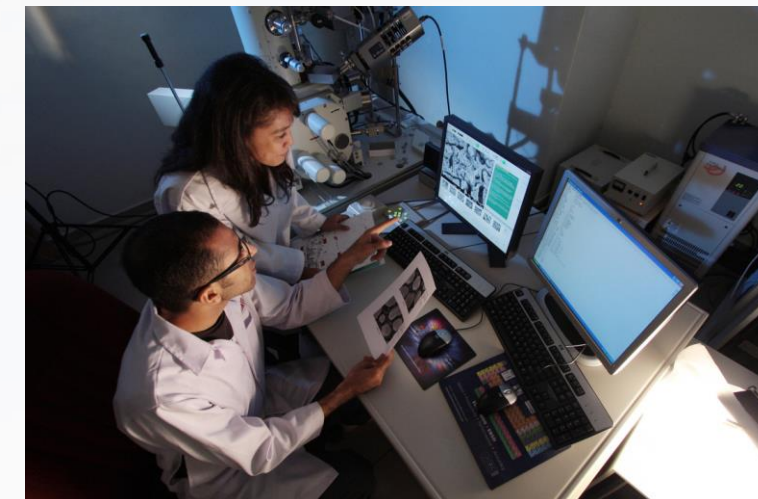
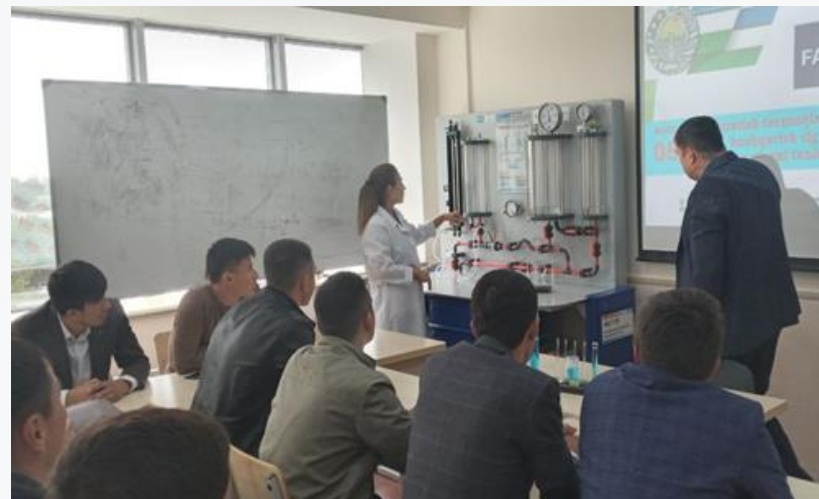




✓ Suv resurslarini tejashga hissa qo'shadigan ifloslanishni minimallashtirish va resurslarni maksimal darajada tiklash uchun oqava suvlarni tozalash va qayta ishlatish bo'yicha bilim va texnologiyalarni rivojlantirish.

➤ Xar xil turdagi korxonalar oqova suvlarini qayta ishlatish maqsadida tozalash texnologiyalarini tadqiq qilish (tekstil fabrikasi, shisha yuvish hamda avtomobil yuvish shaxobchalari oqova suvlari).

➤ Ilmiy laboratoriyalarda oqova suvlarni tozalash usullarini takomillashtirish bo'yicha ilmiy- tadqiqot ishlari olib borilmoqda.





Barqaror suv va sanitariya yechimlarini amalga oshirish va SDG 6 maqsadlarini milliy va xalqaro darajada qo'llab-quvvatlash uchun davlat idoralari, sanoat tarmoqlari va notijorat tashkilotlari bilan hamkorlikni rivojlantirish.

Xorijiy universitetlar bilan hamkorlikda ilmiy tadqiqot ishlari olib borilmoqda, professor-o'qituvchi va doktorantlar xorijiy stajirovkalarga yuborilmoqda, xorijiy va mahalliy loyihalarda ishtirok e'tilmoqda hamda xorijiy muttahaslar taklif qilinmoqda.

Mahalliy korxonalar shu jumladan Samarqand viloyati ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o'zgarishi boshqarmasi, Uzsuvtaminot va yana bir qancha loyihalash institutlari bilan hamkorlikda ishlar olib borilmoqda



✓ Talabalarga atrof-muhit muhandisligi bo'yicha kelajakdagi yetakchilar bo'lish va suv va sanitariya masalalari, barqaror rivojlanish tamoyillari va axloqiy muhandislik amaliyotlariga yo'naltirilgan ta'lim dasturlari orqali SDG 6 ga erishishga hissa qo'shish uchun zarur bo'lgan ko'nikma va bilimlarni berish.

➤ Bakalavr va magistratura ta'lim yo'nalishlariga suv va sanitariya sohalarida dunyo standartlariga mos muttassislarni tayyorlash maqsadida 30 ga yaqin majburiy va tanlov fanlari olib boriladi. (Gidravlika, suv ta'minoti, oqova suvlarni oqizish tarmoqlari, ekologiya, oqova suvlarni tozalash, burg'ulash ishi, nasos va nasos stansiyalari, tabiiy suvlarni qabul qilish va tozalash, va hokozolar)

**Bizning asosiy maqsadimiz atrof muhitni
muhofaza qilish va jamiyat rivojiga o'z
hissamizni qo'shish**

